

Tribale Kunst & Cultuur

Footprints

nieuwsbrief van de

Vereniging TRIBALE KUNST en CULTUUR

11e jaargang nummer 5, oktober 2022

www.tribalekunstencultuur.org

Beste Lezers van de Footprints,

Wegens gezondheidsredenen kan dit goed mijn laatste Footprints zijn. We zijn dus op zoek naar een TKC-lid die het maken van de twee-maandelijke nieuwsbrief (hopelijk) tijdelijk over kan nemen. Natuurlijk zal ik de nieuwe redacteur bijstaan zoveel als mogelijk.

De redacteur, André Smit

Footprints@xs4all.nl

Nieuws uit de vereniging

Het vernieuwde bestuur is bezig met de voorbereiding van diverse activiteiten voor 2022 en 2023. In februari volgt een collectieverkoop in Utrecht. Andere activiteiten zoals een gezamenlijk bezoek aan de Bruneaf zomer 2023 gecombineerd met een rondleiding door het Africa Museum in Tervuren en een depotbezoek zijn nog in ontwikkeling. Voor de komende jaarvergadering gaat het bestuur op zoek naar een locatie waar we naast de vergadering nog een andere activiteit zoals een lezing of rondleiding kunnen aanbieden.

Collectie Ursula Voorhuis

Op zaterdag 19 en zondag 20 november houdt onze vereniging in samenwerking met de groep “collectie Ursula Voorhuis” verkoopdagen uit de enorme collectie van wijlen Ursula Voorhuis.

Alleen al een kijkje nemen is de moeite waard! Zet het vast in uw agenda.

Nadere info komt via een ledenmail.

DIGITALE BIBLIOTHEEK

Het laatste halfjaar is de digitale bibliotheek aangevuld met meer dan 900 artikelen over tribale kunst, antropologische beschrijvingen en aanverwante onderwerpen. De DIGIBIB omvat nu meer dan 5000 artikelen. Leden kunnen hun zoekopdracht sturen naar [footprints](#) . Graag ontvangen we een zo nauwkeurig mogelijke zoekopdracht dus: land, volk, voorwerp enz. Het helpt vaak om ook de lokale naam en bijvoorbeeld alternatieve spellingen van een volk erbij te vermelden. Omdat vele artikelen in het Engels, Duits of Frans zijn geschreven is het prettig als namen in deze talen ook worden opgegeven.

ACTIVITEITEN VAN LEDEN

**V
FORMS
R
M
E
N**

01 > 09
OCTOBER
2022

EXPO

KERK HEVER
Donk 1 - 3191 Hever
(Boortmeerbeek)

V.U. - H. Deboodt - 0032 (0) 495 77 61 49 - debodt@klynnet.be

**KLASSIEKE
AFRIKAANSE
KUNST**

i.s.m. Bert Garrebeek

GALERIE DES DOMINICAINS
PREDIKHERENSTRAAT 24
1000 BRUSSEL

maandag t.e.m. zaterdag | 11u - 18u

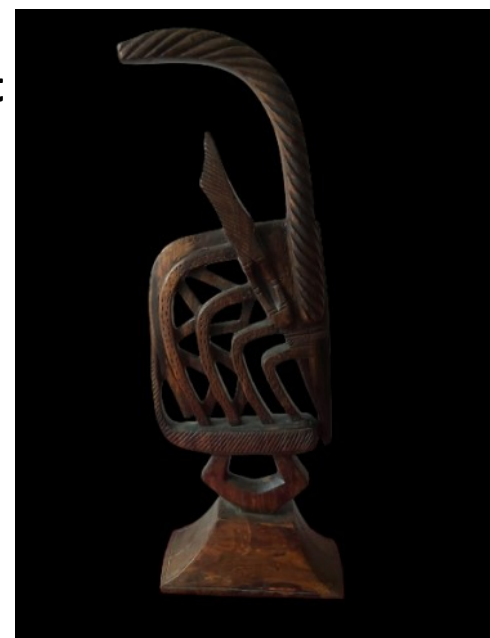
GALERIE DES DOMINICAINS

RITUELEN EN TRADITIES IN MALI

DE WITTE BOEI Kleine Wittenburgerstraat
201 1018 LT Amsterdam

Lezing Dinsdag 1 november 2022 om 19.30 u

Drs. Françoise Haeck Cultureel Antropologe

Het onbekende object

Een TKC-lid kocht in de omgeving van Bouake (Ivoorkust) een masker. Hij is er vrij zeker van dat het van de Baule is, maar van deze specifieke vorm vindt hij niets in zijn boeken of op internet. Is er iemand die dit masker herkent?

Reacties graag naar Footprints@xs4all.nl

VAN MEISJE TOT VROUW in het Museum van de Vrouw

Niet ver van Horst, in Echt, is momenteel in het Museum van de Vrouw de fraaie tentoonstelling *Afrika in beeld, van meisje tot vrouw* ingericht. De door Gi Mateusen gemaakte expositie volgt het levenstraject van een meisje in Afrika: van kind tot vrouw, tot moeder. Gi is een van onze meest actieve leden. Hij schreef vanaf het tweede nummer met grote regelmaat artikelen voor ons tijdschrift. Voorts stelde hij diverse tentoonstellingen samen. Gi is bij uitstek een Afrika-kenner, is vaak in Afrika geweest en heeft een omvangrijke collectie Afrikaanse objecten. De tentoonstelling toont uitsluitend voorwerpen uit zijn eigen collectie en laat honderden speelpoppen, vruchtbaarheids- en moederschapsbeelden zien, alle met een uitgebreide toelichting. Ook aspecten als verleiden en verleid worden, vriendschap, huwelijk, zwangerschap, kindersterfte en huwelijksproblemen komen aan bod.

“In Afrika is niets zonder betekenis, louter decoratieve objecten zijn er niet of nauwelijks”.

Voor deze expositie heeft Gi een catalogus samengesteld, die door ons lid Ger Schoolenaar fraai werd vormgegeven.

De tentoonstelling is geopend dinsdag t/m vrijdag van 11 – 17 uur en in het weekend van 13 – 17 uur en loopt t/m februari 2023. Museum van de Vrouw, Plats 1, 6101 AP Echt.

Te zien & te doen

De Agenda vermeldt activiteiten die plaatsvinden buiten de Vereniging TKC. Het betreft data en andere gegevens over museumexposities, symposia, lezingen, beurzen, veilingen, galeries e.a. De redactie van de nieuwsbrief Footprints kan niet verantwoordelijk gehouden worden voor de consequenties van eventuele foute vermeldingen. Via de hyperlinks ([klik op blauw](#)) komt u op de hoofdwebsite van de betreffende musea en evenementen.

Museale Exposities

Tot 31 december 2022 [Museum Volkenkunde](#) Leiden

[Australische kunst](#): Een selectie van de verzameling hedendaagse Aboriginal kunst is nu in Museum Volkenkunde te zien.

[Indonesische bronzen](#): De bronzen beelden bieden een schat aan informatie over de geschiedenis van Indonesië.

[Vaste tentoonstelling over Afrika](#)

[Vaste tentoonstelling over Oceanië](#)

Tot en met 8 januari 2023 [Museum Volkenkunde](#) Leiden

[Schatten uit het Depot: Paaseiland](#). In 2022 is het 300 jaar geleden dat Jacob Roggeveen op 5 april 1722, het vulkanische eiland Rapa Nui zag in de Stille Oceaan. Het was eerste Paasdag en daarom noemde hij het Paaseiland. Wie woonden en wonen er eigenlijk op Paaseiland? Museum Volkenkunde beheert voorwerpen die in 1882 tijdens de eerste Europese antropologische expeditie naar Paaseiland zijn verzameld.

Vaste tentoonstelling [Afrika museum](#) Berg en Dal

[Inspirerend Afrika](#). Verplichte tentoonstelling voor alle tribale kunst en cultuur liefhebbers. Groots, actueel, kritisch, trendy, revolutionair, arty, krachtig, inspirerend. Dat, en nog zoveel meer, is Afrika!

Met maar liefst 54 landen, 2000 officieel erkende talen en talloze culturele gebruiken bestaat er niet zoiets als één Afrika. Afrika is het op één na grootste continent ter wereld, vol diversiteit. Voor een hedendaagse context van onze interesse.

[MAS museum. Pre Columbiaanse kunst](#). Deze verzameling bestaat uit meer dan 400 precolumbiaanse voorwerpen in goud, jade, steen, textiel en schelp. Zie ook de [digitale bezoekersgids](#). Het museum is onduidelijk over de (eind)datum van de expositie. Als u van ver komt en geen andere plannen heeft?: beste maar even bellen. 0032 3 338 44 00

Vanaf 23 september 2021 Berlijn [Humboldt Forum](#) opent op 23 september 2021 de expositieruimtes met [Afrika, Azië, Amerika en Oceanië](#). (Alleen al het gerenoveerde gebouw is de moeite waard. Vergeet niet op tijd te reserveren. Soms weken wachttijd!!)

[Rautenstrauch-Joest-Museum](#), Keulen. Vaste tentoonstelling: [De mens en zijn werelden](#).

In de permanente tentoonstelling van het Rautenstrauch-Joest-Museum op 3600 vierkante de diversiteit van culturen van de wereld en hoe verschillend dezelfde onderwerpen zoals leven en sterven worden behandeld of hoe status wordt getoond. Waarom was het leven in een tipi zo handig? Waarom hadden Maori tatoeages en doen ze het weer? Wat is de betekenis van voorouderfiguren?

RECAPTIONING CONGO

EXPO FOMU fotomuseum Antwerpen

16.09.2022 - 15.01.2023

New perspectives on the photographic history of colonial Congo

Recaptioning Congo toont een kroniek van de lange en turbulente geschiedenis van fotografie in het koloniale Congo. Die omvat bijna honderd jaar, vanaf de formele oprichting van de kolonie in 1885 tot de onafhankelijkheid in 1960. De tentoonstelling verweeft diverse perspectieven van Europese en Afrikaanse fotografen en stelt ze tegenover elkaar. De Afrikaanse fotografen werden lange tijd als een minderheid behandeld en ontwikkelden zich onder een regime dat beelden strikt controleerde en manipuleerde. De foto's zijn onthullend, soms verrassend en verontrustend, en werpen licht op de complexe relaties tussen verleden en heden, Afrika en Europa, Congo en België.

Recaptioning Congo is het resultaat van meer dan tien jaar internationaal onderzoek door curator Sandrine Colard. Het is de eerste uitgebreide tentoonstelling die de gelaagde en unieke geschiedenis van fotografie in Belgisch Congo behandelt. Met werken die gaan van propaganda tot Afrikaanse amateur- en studiofotografie biedt Recaptioning Congo een weergaloze duik in de fotografische constructie van een koloniale ideologie, met daarin ook de zelfportrettering van Afrikaanse levens.

De publicatie 'Recaptioning Congo - Afrikaanse woorden en koloniale beelden', uitgegeven door Lannoo, is te koop in de FOMU shop voor € 45.

<https://fomu.be/expos>

Rubberlianen in het woud (Lusambo), latexoogst, 1907 © Collection Mundaneum, Bergen

Langs Geborduurde Wegen' Traditionele streekdrachten uit Zuidwest-China

Verlengd tot kerst 2022 Museum de Kantfabriek Horst

De titel van de expositie 'Langs Geborduurde Wegen' verwijst naar een oude Miao legende over migratie uit een ver verleden. De vele volken raakten verspreid over het zuidwesten van China en verbeeldten de verhalen en legenden van hun geschiedenis in de borduurkunst op hun kleding. De expositie laat verschillende regio's van de provincie Guizhou zien met haar specifieke streekdrachten en bijhorende accessoires en tradities.

De indrukwekkende collectie is het werk van Ien Rappoldt en is een verwijzing naar haar niet aflatende belangstelling voor de borduurkunst én de cultuur van de Miao en andere bergvolken in Zuidwest-China. Zie voor het begeleidend boek : [Flyer Langs-geborduurde-wegen-2020.pdf \(museumdekantfabriek.nl\)](#)

[Museum Funf Kontinente Munchen](#)

Diverse exposities. O.a. over Noord [Amerikaanse indianen](#) en [kunst uit Afrika](#)

[Tropenmuseum Amsterdam](#) Er zijn twee vaste collectie te zien: [Nieuw Guinea](#) en [Indonesië](#). Daarnaast nog diverse exposities. Onder tot en met 28 augustus 2022 ander over [Healing Power](#).

Priesterhoed Noordelijk Sulawesi voor 1884 Nationaal Museum Wereldculturen. Nu te zien in het Tropenmuseum in de tentoonstelling Healing Power.

[Museum Soul of Africa](#) Essen [Expositie over hekserij en magie](#) en het verschil daartussen.

Tot 20 november 2022 Bazel [Museum der Kulturen](#): Twee exposities. [Geen cultuur zonder dieren](#) en [De wereld van de Boedhha's](#). (Is verlengd tot 22 januari 2023). Het museum heeft overigens ook een prachtige eigen collectie.

[Missiemuseum Steyl](#), in de volkenkundige afdeling van het Missiemuseum Steyl bevinden zich voorwerpen uit China, Japan, Indonesië, de Filipijnen, Papoea Nieuw Guinea, Ghana, Togo, Republiek Congo en Paraguay. De website is kennelijk in ontwikkeling, want de foto's die vroeger te zien waren ziet u momenteel niet. Het museum is wel zeker de moeite van een bezoek waard.

Tribal Art Fair de Duif Amsterdam

Tijdens de twintigste editie van de Tribal Art Fair (TAF) exposeren 21 handelaren uit binnen- en buitenland van 28 t/m 30 oktober in De Duif in Amsterdam. In twee decennia is de TAF uitgegroeid van een klein nationaal evenement tot een vooraanstaande internationale beurs met bezoekers uit de hele wereld. De beurs staat bekend om zijn diversiteit van objecten, uit een grote verscheidenheid aan regio's en gevarieerde prijscategorieën. Voor verzamelaars, kunstliefhebbers en iedereen die geïnteresseerd is in objecten uit Afrika, Azië en Oceanië is de beurs inmiddels een begrip. Naast maskers en beelden tonen exposanten gebruiksvoorwerpen, sieraden, doeken en rituele voorwerpen uit Afrika, Azië, Oceanië en (Zuid-)Amerika. Sommige voorwerpen zijn voor dagelijks gebruik, andere spelen een rol in vruchtbaarheids-, initiatie- of transitierituelen. Tijdens de beurs delen de exposanten graag hun kennis over de objecten uit hun verzamelingen. Onder de deelnemers zijn dit jaar ook een aantal nieuwe exposanten, zoals Ritual Curious Gallery uit Barcelona en Petr Zubek uit Düsseldorf. Beide presenteren voornamelijk Afrikaanse objecten. Voor andere galeries zoals Astamangala, Galerie Lemaire, Louis Nierijnck en Tribal Design is dit het twintigste jaar op de beurs. Alle exposanten zullen hun recente aanwinsten tonen en hun kennis en expertise delen over de oorsprong ervan. Ethische aspecten die in de moderne kijk op historische verwerving een rol spelen, zijn een belangrijk onderdeel geworden van de provenance van objecten. Herkomst en herleidbaarheid zijn ook op de TAF van belang.

Lezingenprogramma: Vrijdag geeft Pieter ter Keurs een lezing over 'Persoonlijke versiering op het Indonesische eiland Enggano'. Op zaterdag geeft Arnold Wentholt een toelichting op de collectie van de Nederlandse architect Aldo van Eyck. op zondag geeft ten slotte Niels Becker een lezing over 'Eretekens voor de Yahray strijder uit Nieuw Guinea'. Het volledige lezingen programma staat op de website. De Tribal Art Fair is het laatste weekend van oktober in De Duif en verwelkomt iedereen met interesse in etnografica.

Preview donderdag 27 oktober 15.00 -19.00, alleen op uitnodiging

Datum vrijdag 28 oktober t/m zondag 30 oktober 2022

Openingstijden vrijdag, zaterdag en zondag van 11.00 – 18.00 uur

Locatie De Duif, Prinsengracht 756, Amsterdam Toegang € 7,50 [Home - Tribal Art Fair Amsterdam](#)

LEDEN TKC ; ZIE PAGINA 60 EN 61 VAN ONS TIJDSCHRIFT VOOR NADERE INFORMATIE OVER TOEGANG

Veilingen

20 oktober 2022 Christies [Aangekondigde veiling African, Oceanic & Pre-Columbian Art](#)

2 tot 16 november Veilinghuis de Zwaan Amsterdam [Aankomende kunst en antiek veiling](#)

12 November 2022 – Zemanek Würzburg [African, Oceanic and Pre-Columbian Art](#) Inbreng mogelijk tot 20 september.

22 november 2022 [Binoche et Giquello](#), Parijs Aangekondigde veiling [Primitive and precolumbian arts](#)

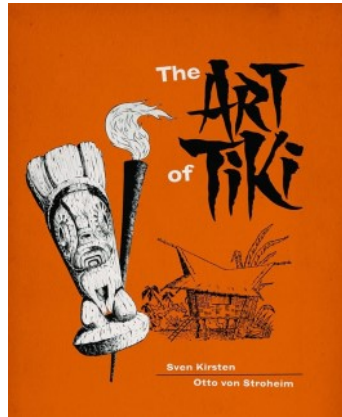
boeken over tribale kunst en cultuur

Een keuze uit het nieuwe en bijna nieuwe aanbod van
boekhandelaren uit Nederland en en daarbuiten.

boeken zonder vermelding boekhandel zijn breed verkrijgbaar

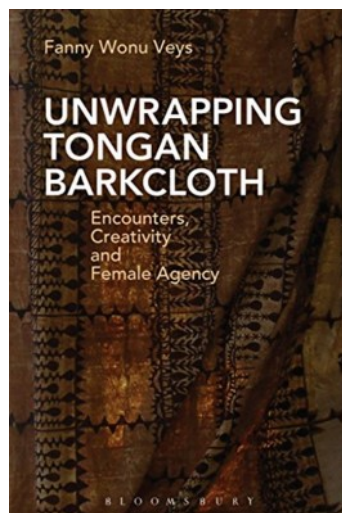
The Art of Tiki Hardcover – 22 oktober 2022

Engels editie Sven Kirsten , Otto Von Stroheim Hardcover€ 46,16 200 pagina's

Unwrapping Tongan Barkcloth: Encounters, Creativity and Female Agency (English Edition)

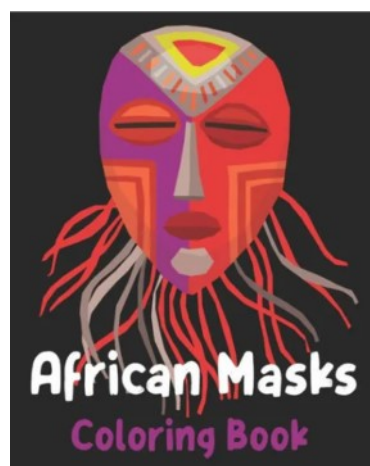
Engels editie Fanny Wonu Veys Hardcover € 111,05 270 pagina's

De volgende boeken zijn gevonden bij Barnes and Noble

[african art | Barnes & Noble® \(barnesandnoble.com\)](https://www.barnesandnoble.com)

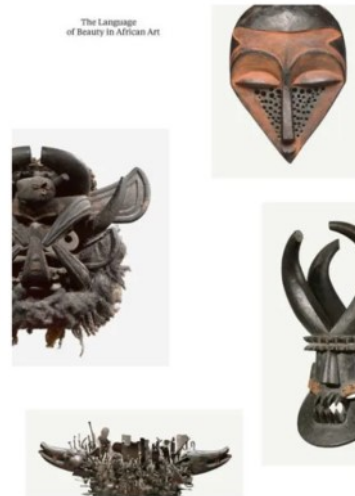
African Masks Coloring Book: Adult Coloring Book (African Masks art Designs to Relieve Stress for Relax and Calming) by Azar Art BooksPaperback \$7.99

The Language of Beauty in African Art \$65.00

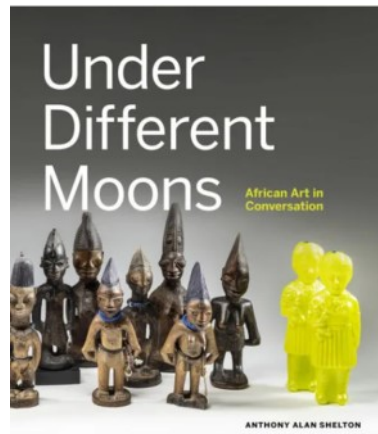
Displacing Western values in scholarship and museum interpretation over the past century through an exploration of traditional African artworks and aesthetic vocabularies

This ambitious publication centers indigenous perspectives on traditional artworks from Africa by focusing on the judgments and vocabularies of members of the communities who created and used them.

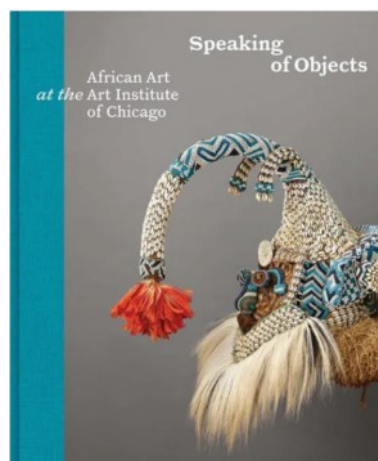
Under Different Moons: African Art in Conversation Hardcover \$50.00

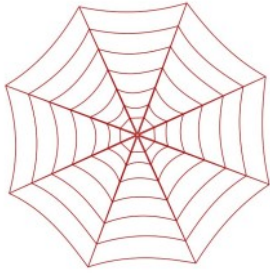
the UBC Museum of Anthropology's extensive collection of brilliant objects from dozens of African cultures, gathered over nearly a century. These include masks from the Baule peoples of Côte d'Ivoire, the Bijogos people of Guinea Bissau, and the Dogon peoples from Mali; three Bamana / Bozo puppet sets from Mali and Burkina Faso, with floats, cloth awnings and related animal masks; and Benin panels and castings, Makonde sculpture, and Yoruba thorn carvings that will make their public debut in the exhibition that this book accompanies.

Speaking of Objects: African Art at the Art Institute of Chicago Hardcover \$40.00

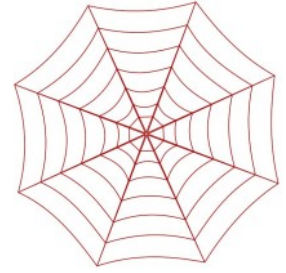
A lavishly illustrated selection of highlights from the Art Institute of Chicago's extraordinary collection of the arts of Africa. Featuring a selection of more than 75 works of traditional African art in the Art Institute of Chicago's collection.

WEBSELS

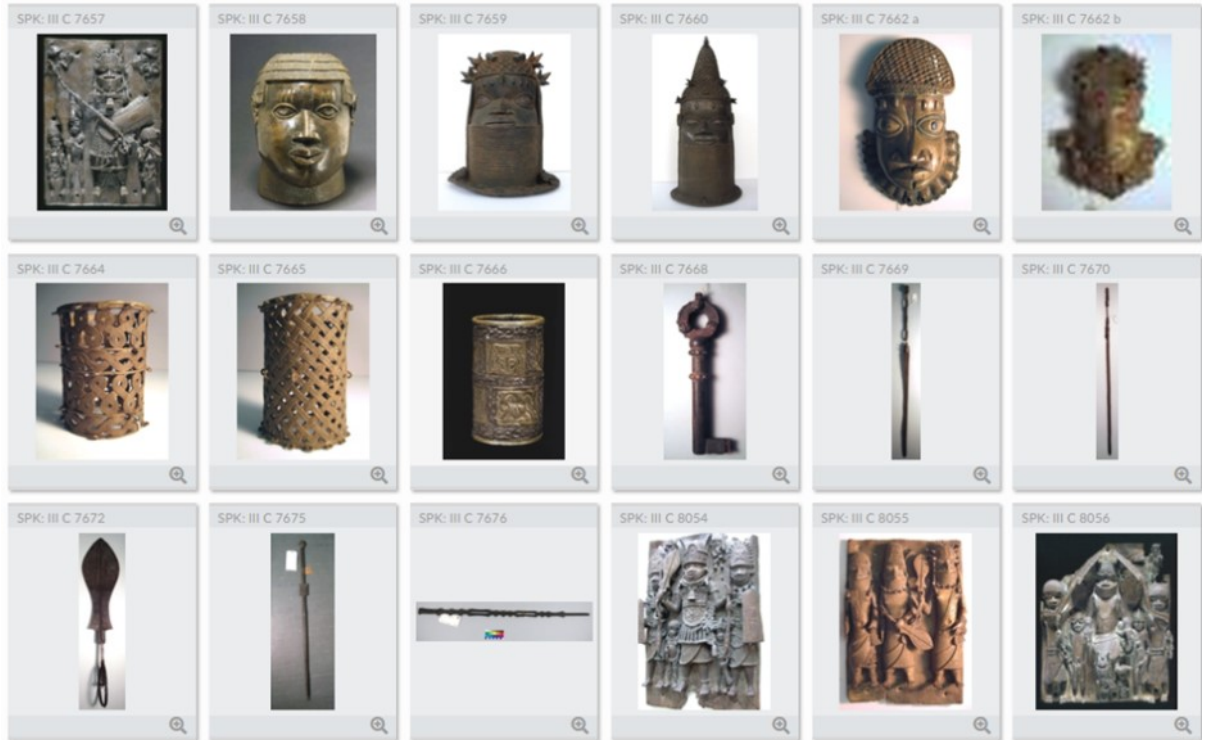
aanbevolen websites
over tribale kunst en
aanverwante zaken

Webssel: Benin bronzes

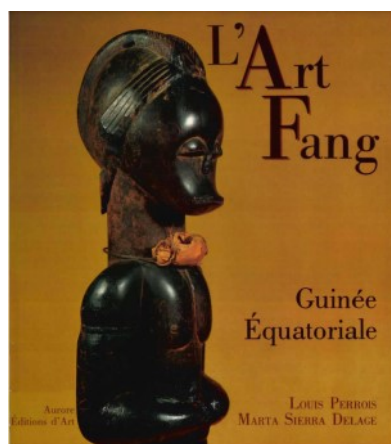
[German Contact Point for Collections from Colonial Contexts: Benin-Bronzes in Germany \(cp3c.org\)](http://cp3c.org)

1228 bronzen uit Benin van diverse Duitse musea samengebracht

Webssel:Fang

[L'art Fang : Guinée équatoriale \(ird.fr\)](http://ird.fr) Pdf 178 pagina's

Webssel: [Encountering the Mbuti Pygmies : a challenge to Christian mission in the Democratic Republic of the Congo \(unisa.ac.za\)](http://unisa.ac.za)

Encountering the Mbuti Pygmies : a challenge to Christian mission in the Democratic Republic of the Congo-
Musolo W'isuka Kamuha Date: 2013-06 Type: Thesis
Pdf 147 pagina's

WEBSELS

[KEB Mezger Weberei Dogon 111012 \(uni-koeln.de\)](#)

Zur Weberei der Dogon in Mali

Eine komparatieve und historische Perspektive

KÖLNER ETHNOLOGISCHE BEITRÄGE

Herausgegeben von Michael J. Casimir

Pdf 139 pagina's

[FICHIR_ARTICLE_2023.pdf \(revues-ufhb-ci.org\)](#)

LE CULTE DES MASQUES ET LA RECHERCHE DE LA PAIX CHEZ LES SAN (NORD-OUEST DU BURKINA) Jean Célestin KY Pdf 16 pagina's

[THOMAS 2013 Tapa.pdf;sequence=1 \(cam.ac.uk\)](#)

Tapa: barkcloth paintings from the Pacific Pdf 23 pagina's

[The Feathered Headdress from the Austral Islands at The Royal Museums of Art and History, Brussels: The Conservation of a Masterpiece \(openedition.org\)](#)

The Feathered Headdress from the Austral Islands at The Royal Museums of Art and History, Brussels: The Conservation of a Masterpiece

Griet Kockelkoren, Hugo DeBlock, Emma Damen and Marina Van Bos. Online lezen

[Volcanic Visions: Barkcloth Art of the Omie by Cavin-Morris Gallery - Issuu](#)

Volcanic Visions: Barkcloth Art of the Omie

Published on Sep 21, 2013

This catalog documents an important and fascinating exhibition at Cavin-Morris Gallery of paintings on barkcloth by the Culture-bearers of the Omie People in the Mountains of New Guinea. Calvin-Morris Gallery Lezen en download Pdf 62 pagina's

[\(PDF\) Colouring of Pacific barkcloths: identification of the brown, red and yellow colourants used in the decoration of historic Pacific barkcloths \(researchgate.net\)](#)

Colouring of Pacific barkcloths: identification of the brown, red and yellow colourants used in the decoration of historic Pacific barkcloths

January 2019

Thomas Hugh Flowers University of Glasgow Margaret J Smith University of Glasgow, J. Brunton

Pdf 15 pagina's

[PDF\) Barkcloth from the Solomon Islands in the George Brown Collection. In From Field to Museum—Studies from Melanesia in Honour of Robin Torrence, ed. Jim Specht, Val Attenbrow, and Jim Allen \(researchgate.net\)](#)

Barkcloth from the Solomon Islands in the George Brown Collection. In From Field to Museum—Studies from Melanesia in Honour of Robin Torrence, ed. Jim Specht, Val Attenbrow, and Jim Allen

May 2021 Technical Reports of the Australian Museum

Authors: Rhys Richards Peter Joseph Matthews National Museum of Ethnology Japan

Pdf 15 pagina's

Footprints is de nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur en wordt 6 keer per jaar aan de leden verzonden. De vereniging is ingeschreven onder KvK nummer 8755104. Niet-leden kunnen een half jaar gratis deze nieuwsbrief ontvangen door een mail te sturen naar: tribalekunstencultuur@gmail.com. Voor €35,00 per jaar bent U lid en ontvangt U ook ons kwartaaltijdschrift.